

**Sygnatura akt VIII C 103/22**

## WYROK

### W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 sierpnia 2022 roku

**Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny** w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Małgorzata Sosińska-Halbina

Protokolant: st. sekr. sąd Izabella Bors

po rozpoznaniu w dniu 11 sierpnia 2022 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (poprzednio (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.)

przeciwko S. S.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. przyznaje i nakazuje wypłacić, tytułem wynagrodzenia, z zaliczki uiszczonej przez powoda w dniu 19 października 2021 roku na rzecz D. B. kuratora dla doręczeń dla pozwanego nieznanego z miejsca pobytu kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych).

Sygn. akt VIII C 103/22

## UZASADNIENIE

W dniu 12 maja 2021 roku powód (...) Sp. z o.o. w W. (poprzednio (...) Sp. z o.o. w W.), reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko pozwanemu S. S. powództwo o zapłatę kwoty 2.477,90 zł z umownymi odsetkami

w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 2.342,11 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu powód podniósł, że dochodzona pozwem wierzytelność wynika z zawartej z pozwanym w dniu 21 maja 2017 roku umowy pożyczki odnawialnej. Na mocy przedmiotowej umowy pozwanemu został udostępniony limit, w ramach którego następowała wypłata środków. Pozwany nie wywiązał się

z postanowień umownych i nie spłacił należności w ustalonym terminie. Na dochodzoną kwotę składają się kapitał w wysokości 1.350 zł, odsetki kapitałowe – 453,44 zł, opłaty – 135,79 zł, odsetki karne – 538,67 zł.

(pozew k. 2-4)

W dniu 26 maja 2021 roku referendarz sądowy wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu.

Nakaz zapłaty, o którym mowa, nie został doręczony pozwanemu – przesyłka wróciła z adnotacją „zwrot nie podjęto w terminie”, w konsekwencji Sąd w trybie

art. 139<sup>1</sup> § 1 k.p.c. zobowiązał powoda do doręczenia odpisu pozwu wraz z nakazem zapłaty stronie pozwanej przez komornika.

W piśmie procesowym z dnia 16 września 2021 roku powód wyjaśnił, że komornik sądowy nie ustalił miejsca pobytu pozwanego, wobec czego wniósł o ustanowienie dla pozwanego nieznanego z miejsca pobytu kuratora sądowego.

Postanowieniem z dnia 29 października 2021 roku Sąd ustanowił dla pozwanego S. S., którego miejsce pobytu nie jest znane, kuratora sądowego, dokonał ogłoszenia na okres jednego miesiąca o ustanowieniu kuratora oraz uzależnił skuteczność doręczenia kuratorowi dotychczasowych pism w sprawie od upływu dwóch tygodni od chwili wywieszenia obwieszczenia w budynku sądowym.

W dniu 21 grudnia 2021 roku kuratorowi sądowemu doręczono odpis pozwu wraz z odpisem nakazu zapłaty. Następnie kurator wniósł sprzeciw od wydanego nakazu zapłaty wnosząc o oddalenie powództwa w całości.

(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 42, koperta k. 44, zarządzenie k. 45, pismo procesowe k. 46-47, zwrotne potwierdzenie odbioru k. 64 , sprzeciw k. 69)

Odpowiedź na sprzeciw złożył (...) z siedzibą w G., który wyjaśnił, że z uwagi na sprzedaż wierzytelności na etapie postępowania sądowego koniecznym staje się wstąpienie do postępowania nowego powoda. W zajęтым stanowisku procesowym nabywca wierzytelności podtrzymał powództwo w całości.

(pismo procesowe k. 113-115)

Na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku nikt się nie stawił. Postanowieniem wydanym w toku rozprawy Sąd nie uwzględnił wniosku nabywcy wierzytelności o wejście na miejsce zbywcy w charakterze powoda w przedmiotowej sprawie.

(protokół rozprawy k. 170-171)

### **Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:**

Pozwany S. S. w dniu 21 maja 2017 roku zawarł z poprzednikiem prawnym powoda (...) Sp. z o.o. w W. umowę pożyczki odnawialnej nr (...). Na mocy zawartej umowy pozwanemu został udostępniony limit pieniężny do kwoty 1.350 zł. Po złożeniu stosownej dyspozycji wnioskowana kwota pożyczki była wypłacana na rachunek pożyczkobiorcy. Kwota dostępnego limitu ulegała odnowieniu o wysokość dokonanej spłaty kapitału pożyczki, maksymalnie do wysokości limitu. Oprocentowanie wypłaconej pożyczki było zmienne i na dzień zawarcia umowy wynosiło 10% w skali roku. Pozwany zobowiązał się do spłaty wypłaconych mu kwot wraz z należnymi odsetkami i innymi opłatami na rachunek spłaty pożyczki, przy czym wysokość minimalnej kwoty do spłaty, wymagalnej w okresach comiesięcznych, została w umowie oznaczona na kwotę 324 zł. Pożyczkobiorca spłacał kwotę minimalną w dniu spłaty, aż do spłaty kapitału oraz wszystkich innych należnych opłat i odsetek. Wpłacane przez pożyczkobiorcę środki zaliczane były w pierwszej kolejności na spłatę odsetek, a następnie opłat i kapitału pożyczki.

W ramach zawartej umowy pożyczkodawca był uprawniony do naliczania opłat m.in. za wypłatę środków, za miesięczne utrzymanie konta, a także prowizji od wypłaty środków, która wynosiła 20% od wypłaconej kwoty.

Z tytułu opóźnienia w spłacie każdej kwoty minimalnej pożyczkodawca był uprawniony do naliczania odsetek oraz opłat za wysłane upomnienia.

W przypadku zalegania przez pożyczkobiorcę z zapłatą dwóch kwot minimalnych pod rząd pożyczkodawca miał prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30-dniowego terminu.

Umowa została zawarta w formie elektronicznej, na czas nieoznaczony. Po zawarciu umowy pozwany dokonał przelewu weryfikacyjnego w kwocie 1 zł, za pomocą którego potwierdził numer posiadanego rachunku bankowego, na który miały być przelewane wnioskowane przez niego środki pieniężne.

(umowa pożyczki odnawialnej wraz z załącznikami k. 9-22, formularz informacyjny k. 23-26, potwierdzenie wykonania transakcji płatniczej k. 27, okoliczności bezsporne)

W okresie obowiązywania umowy pozwany dwukrotnie skorzystał z przyznanego limitu. Na skutek złożonych dyspozycji na rzecz S. S. zostały wypłacone: w dniu 22 czerwca 2017 roku kwota 675 zł, w dniu 31 lipca 2017 roku kwota 777,34 zł. Od przelanych środków pożyczkodawca naliczył prowizję w kwotach odpowiednio 155 zł i 175,47 zł.

Na poczet zadłużenia S. S. dokonał dwóch wpłat minimalnych w kwocie po 324 zł każda, przy czym ostatnia z nich miała miejsce w dniu 17 października 2017 roku.

Z uwagi na istniejące zadłużenie i brak dalszych spłat, powód wystawił na pozwanego cztery wezwania do zapłaty, a następnie wobec braku uregulowania zadłużenia wypowiedział pozwanemu umowę pożyczki.

W okresie obowiązywania umowy pożyczkodawca naliczył 5 opłat miesięcznych za utrzymanie konta w kwocie po 60 zł każda oraz opłatę za szybki przelew – 15 zł.

Na koniec umowy zadłużenie pozwanego wynosiło: z tytułu kapitału – 1.350 zł, z tytułu opłat – 135,79 zł, z tytułu odsetek – 28,48 zł.

(potwierdzenie przelewu k. 28, zestawienie operacji k. 29-31, potwierdzenie nadania przesyłki k. 32, wypowiedzenie k. 33, wezwanie do zapłaty k. 34, k. 35, k. 36, k. 37, potwierdzenie wykonania transakcji płatniczej k. 118, okoliczności bezsporne)

Po wniesieniu pozwu, lecz przed skutecznym doręczeniem odpisu pozwu stronie pozwanej, w dniu 2 sierpnia 2021 roku (...) Sp. z .o.o. w W. zbył na rzecz (...) w G. wierzytelność wobec pozwanego wynikającą z umowy pożyczki odnawialnej w kwocie 3.157,36 zł.

(umowa przelewu wierzytelności wraz z załącznikiem k. 124-139)

Do dnia wyrokowania pozwany nie uregulował zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem.

(okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, które nie były kwestionowane przez strony procesu.

### **Sąd zważył, co następuje:**

Powództwo było niezasadne z uwagi na brak legitymacji procesowej czynnej po stronie pozwanej.

Na wstępie godzi się przypomnieć, że o istnieniu, czy też braku legitymacji procesowej decyduje prawo materialne związane z konkretną sytuacją będącą przedmiotem sporu między stronami. Strona ma legitymację procesową wówczas, gdy na podstawie przepisów prawa materialnego jest uprawniona do występowania w określonym procesie cywilnym w charakterze powoda lub pozwanego, to jest, gdy z wiążącego strony procesu stosunku prawnego wynika zarówno uprawnienie powoda do zgłoszenia konkretnego żądania, jak również obowiązek pozwanego do jego spełnienia. Legitymacja procesowa stanowi przesłankę materialnoprawną, Sąd dokonuje oceny jej istnienia w chwili orzekania, co do istoty sprawy (wyrokowania). Brak legitymacji procesowej zarówno czynnej, jak i biernej prowadzi do wydania wyroku oddalającego powództwo.

W niniejszej sprawie niesporne było, że powód po wytoczeniu powództwa zbył wierzytelność względem pozwanego na rzecz (...), nastąpiło to jednak przed doręczeniem odpisu pozwu stronie przeciwnej. Przypomnienia wymaga,

że korespondencja zawierająca odpis pozwu oraz nakaz zapłaty nie została doręczona pozwanemu, co skutkowało zobowiązaniem powoda do doręczenia rzeczony korespondencji za pośrednictwem komornika w trybie art. 139<sup>1</sup> § 1 k.p.c.

W wyniku podjętych przez komornika czynności nie udało się doręczyć korespondencji, jak również ustalić miejsca pobytu pozwanego, wobec czego Sąd na wniosek powoda ustanowił dla pozwanego, którego miejsce pobytu nie jest znane, kuratora sądowego. Ten zaś odebrał odpis pozwu wraz z nakazem zapłaty w dniu 21 grudnia 2021 roku, a więc już po zbyciu wierzytelności przez powoda, które nastąpiło w dacie 2 sierpnia 2021 roku. Podkreślenia wymaga w tym miejscu, że doręczenie pozwanemu odpisu pozwu wywołuje skutki procesowe i materialnoprawne. Najważniejszym skutkiem procesowym jest powstanie co do roszczenia procesowego stanu sprawy w toku, określanego jako zawiśnięcie sporu (lis pendens). Skutkiem doręczenia pozwu jest także wynikająca z art. 192 pkt 3 k.p.c. stabilizacja podmiotowa postępowania. Zbycie rzeczy lub prawa objętych sporem przed doręzeniem pozwu pozwanemu pociąga za sobą brak legitymacji procesowej jednej ze stron postępowania – zbywcy (por. m.in. A. Góra-Błaszczkowska (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Tom I A. Komentarz. Art. 1-42412, Warszawa 2020; T. Szanciło (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Komentarz. Art. 1–50539. Tom I, Warszawa 2019; M. Manowska (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I. Art. 1-477(16), wyd. IV, WKP 2021). Pozbawione tego skutku jest jedynie zbycie dokonane w toku procesu, a więc od momentu doręczenia pozwu pozwanemu aż do zakończenia postępowania.

W przedmiotowej sprawie przelew wierzytelności miał miejsce przed doręzeniem pozwanemu odpisu pozwu i w konsekwencji doprowadził do utraty legitymacji czynnej zbywcy czyli powoda (por. wyrok SN z dnia 8 października 2008 roku, sygn. akt V CSK 124/08).

Jedynie na marginesie wskazać należy, że nawet gdyby powód złożył wniosek w trybie art. 196 § 1 k.p.c., którego to wniosku powód jednak nie złożył, ten nie mógłby być uwzględniony, wobec tego, że z uwagi na wartość przedmiotu sporu sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym, co czyni zmianę powództwa niedopuszczalną (art. 505<sup>4</sup> § 1 k.p.c.).

Z opisanych względów powód nie był czynnie legitymowany do udziału w sprawie, co musiało skutkować oddaleniem powództwa w całości.

Na podstawie § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej Sąd przyznał i nakazał wypłacić kuratorowi dla doręczeń dla pozwanego nieznanego z miejsca pobytu – D. B. kwotę 240 zł tytułem wynagrodzenia z zaliczki uiszczony przez powoda.